

Søfartsstyrelsen
Att. Havplan
Caspar Brands Plads 9
54220 Korsør

KL's hørings svar til Havplanen

KL hilser havplan.dk velkommen. Der er rift om pladsen på havet, og derfor er det hensigtsmæssigt, at der kommer et mere helhedsorienteret syn på brugen af havet og de kystnære områder.

Der er lagt et stort og flot arbejde bag udformningen af havplanen, som er et visuelt godt arbejdsredskab.

KL anerkender statens højhedsret over søterritoriet, mens kommunernes råderum fortrinsvis findes på landsiden. Der er brug for overblik, koordinering og optimering af sektorplaner, men land og vand kan ikke betragtes isoleret.

Offentlige myndigheder må efter offentliggørelsen af forslag til havplan ikke meddele tilladelser eller planlægge i strid med havplanen. Det er dog uklart, hvornår noget vil være "i strid" med havplanen, og hvad det reelt betyder. Vil der kun være modstrid, når der er tale om et egentligt fysisk overlap mellem planområdet og havplanens område – eller vil der også kunne være tale om modstrid, hvis kommunen planlægger for anlæg og områder på land, som kan have indvirkning på anvendelsen til havs, eller som vil kunne medføre klager over anvendelsen til havs?

På trods af havplanen er det ikke desto mindre indtrykket, at der fortsat er en meget klar skillelinje mellem land og vand. Denne bør ses mere sammenhængende, så snitfladen mellem land og vand udnyttes bedre.

Ved at holde en vis afstand til kysten sikres det også, at havplanens grænse mod land ikke bliver en udfordring. Grænsen mellem land og vand flytter sig over tid, og hvis et landareal ligger i søterritoriet og er omfattet af havplanen og kommuneplanen, hvilken plan vil så være gældende? Og kan kommunerne overhovedet lovligt inddrage nye landarealer i kommuneplanens rammer, hvis de fortsat er omfattet af havplanen? Hertil kommer, at der er meget store variationer i udstrækningen/bredden af kystnære udlæg af den generelle zone, hvor kommunernes planlægning generelt ikke vil stride imod havplanen.

KL kan derfor helt overordnet foreslå, at der hele vejen rundt langs kysten udlægges en kystnærhedszone, hvor der kun kan planlægges for aktiviteter, der er afhængige af en beliggenhed tæt på kysten og med forbindelse mellem land og vand.

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 7

Forslaget med en kystnærhedszone er, at der ikke reserveres områder til aktiviteter, der ikke er direkte afhængig af en beliggenhed tæt på land.

Det står i formålsparagraffen til Lov om maritim fysisk planlægning, at loven har til formål at fremme økonomisk vækst, udvikling af havarealer og udnyttelse af havressourcer på et bæredygtigt grundlag. Der er derfor ikke noget mærkeligt i, at havplan.dk i sin zonerings har meget fokus på erhvervsmæssig aktivitet.

KL ønsker en hørings- og vetoret ved planlægning af akvakultur.

Havplanloven beskriver, at der fortsat kan planlægges efter Planlovens retningslinjer vedrørende vandløb, søer og kystvande. Det vurderes at være et utilstrækkeligt råderum i forhold til kommunernes behov for planlægning, hvor lokal viden, lokale behov og lokal indflydelse er grundlaget for at udvikle lokalsamfundene.

Mere specifikke bemærkninger:

Havplan vs. kommuneplan

Det underer KL, at kommunerne ikke må administrere i strid med havplanen, men at de statslige myndigheder ikke har udpeget zonerne i havplanen på baggrund af kommuneplanerne, som er myndighederne bekendt. Det betyder, at havplanen kan være i strid med vedtagne kommune- og lokalplaner eller planer, der vedtages inden havplanen træder i kraft. Det fremgår af Lov om maritim fysisk planlægning §10, stk. 4, at forslag til havplan udarbejdes i samråd med berørte ministre og under inddragelse af kystkommuner. Det ville være naturligt, om der derfor sker konkret og nødvendig koordinering med kommuneplanerne.

Jf. Planlovens §15 og afgørelse i Planklagenævnet kan kommunerne kun lokalplanlægge for vandområder inden for eller i tilknytning til en havns dækkende værker i et byomdannelsesområde. Hvis modstrid forudsætter overlappende geografi, så kan en lokalplan vel kun være i modstrid med havplanen i andet end byudviklingsområder? Og tager havplanen hensyn til, hvis kommunerne har udlagt byudviklingsområder?

Det giver aktuelt anledning til stor usikkerhed, at havplanen er kommet i høring og dermed er bindende for kommunerne i samme periode, som kommuneplanerne behandles. De fleste kommuner er i politisk proces med kommuneplanerne frem mod høringsfristen. Det skal afklares, om det betyder, at kommuneplaner, der var i proces før havplanens høringsperiode, ikke skal tage højde for havplanen, uagtet at disse først endeligt godkendes af kommunalbestyrelserne i løbet af efteråret.

Havplanen skal senest revideres om 10 år – eller hvis nødvendigt inden da. Det er afgørende, at de kommunale planer og havplanen tænkes som et sammenhængende og ligeværdigt plangrundlag.

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 7

Samspil mellem havplanen og kommunal planlægning eller tilladelser på søterritoriet

Der er udarbejdet et kortere vejledende notat "Samspil mellem havplanen og kommunal planlægning eller tilladelser på søterritoriet", der beskriver krydsfeltet mellem forslag til havplan og den kommunale planlægning og kompetence.

Det fremgår heraf, at "ressortministeriet har mulighed for at acceptere, at der planlægges for et område på en måde, der hindrer at dele af området kan anvendes til det planlagte formål efter havplanen. Dette kan eksempelvis være aktuelt i forbindelse med et væsentligt og nødvendigt klimatilpasningsprojekt". Det fremgår også, på side 5, at der kan være kystbeskyttelsesplanlægning, der både ligger på land og på vand.

Det er uklart, hvordan det skal forstås? Betyder det, at klimatilpasningsprojekter på land skal vurderes i forhold til havplanen, eller betyder det, at man forventer, at der er hjemmel i planloven til at lokalplanlægge for klimatilpasningsanlæg til søs? Dette fremgår ikke umiddelbart af planlovens §15. Det bør derfor uddybes og præciseres, hvordan og hvornår planlægning kan være i modstrid med havplanen, så det fremgår tydeligt for de offentlige myndigheder.

Udlæg i havplanen

Lov om maritim fysisk planlægning §5, stk. 2 slår fast, at havplanlægningen **skal** tage sigte på at bidrage til en bæredygtig udvikling af en række sektorer: Energi, søtransport, fiskeri og akvakultur, råstofindvinding og miljøhensyn – herunder modstandsdygtighed over for konsekvenserne af klimaforandringer.

Af stk. 3 fremgår det, at havplanlægningen **kan** tage sigte på at bidrage til at fremme bæredygtig turisme, rekreative aktiviteter, friluftsliv mv.

Det betyder, at havplanen og dens zoneudlæg bliver noget uhomogen i de hensyn, der skal tages. Der er ikke i loven krav om hensyn til f.eks. sammenhængen med det omkringliggende landskab, klimatilpasningsprojekter eller lignende.

KL vil opfordre til, at det sikres, at der med havplanen som en del af administrationsgrundlaget skabes hensyntagen til, at der skal planlægges med flere hensyn til samfundsøkonomi, erhvervsaktivitet og rekreative muligheder, så f.eks. turisme og rekreative muligheder på havet inddrages.

Generel anvendelseszone og kystbeskyttelse

Det er KL's opfattelse, at den generelle anvendelseszone giver kommunerne tilladelse til ikke-statslig kystbeskyttelse efter kystbeskyttelseslovens §3, stk. 2. Kystbeskyttelse kan placeres inden for de generelle områder og andre steder, hvis de ikke er i strid med formålet med disse zoner. Der indføres ikke nye restriktioner eller hindringer i forhold til projekter omfattet af kystbeskyttelsesloven.

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 7

Generel anvendelseszone og andre aktiviteter

Områder udlagt til generel anvendelse udelukker placering af de aktiviteter, der er udlagt til i de prioriterede zoner. Det giver en fleksibilitet for brugen af områderne og forekommer på linje med nuværende praksis. Det er fornuftigt, at mange kystnære områder er udlagt til generel anvendelse.

KL forstår det sådan, at f.eks. reservationer til havneudvidelser, lystbådehavne, renseanlæg etc. forsat er gældende, når havplanen udstedes.

Sammenhæng mellem land og vand – landskabelige værdier

En del af formål i Lov om maritim fysisk planlægning er at tage hensyn til samspillet mellem land og hav §1 stk. 2 nr. 3. De visuelle hensyn ses ikke inddraget. Her bør hensynet til kystlandskabet være et væsentligt og særskilt hensyn.

Vandfladerne på søterritoriet har afgørende betydning for oplevelsen af kystlandskaberne, der også i vid udstrækning kan være udpeget som bevaringsværdige landskaber i kommuneplanerne. Sådanne værdier er ikke udpeget i havplanen, hvorimod vandarealet kan være udlagt til aktiviteter, der griber ind i det samlede landskab og synsindtryk. En kystnærhedszone dækkende vandet kan indarbejdes i havplanen og administrationen og dermed dæmme op for denne problematik.

De generelle anvendelseszoner vs natur- og miljøbeskyttelsesområder mv.

Der findes en lang række områder, der er udlagt til flere formål. De generelle anvendelseszoner har til formål at sikre mulighed for anlæg, der ikke er planlagt for i havplanen. Det giver en række frihedsgrader i forhold til den kommunale planlægning ved f.eks. havneudvidelser, kystbeskyttelsesplanlægning, turisme, rekreativ anvendelse. Hvor der er udpeget natur- og miljøbeskyttelsesområder helt ind til kysten, er det uklart, hvordan fremtidige tilladelser til havneudvikling etc. i f.eks. fjorde vil blive administreret, og hvilke grænser det evt. sætter for den kommunale udvikling og planlægning. Disse typer af anlæg er kun nævnt under generel anvendelse, men bør vel også kunne finde sted i natur- og miljøbeskyttelsesområder, hvis det ikke strider mod udpegningsgrundlaget for disse områder?

En række kommuner har udviklingsprojekter/-planer, der ikke er så langt fremme, at de har kunnet indgå i den nationale planlægning. Ikke desto mindre kan de være kendte og forventet lokalt. Det skal sikres, at der bliver taget højde for disse kommunale ønsker dels i forhold til høringsvar, dels i forhold til de konkrete projekter.

Udpegning af naturbeskyttelseszoner

Der er bekymring for, at udlæg af kystnære naturbeskyttelseszoner kan få afgørende indflydelse på den fremtidige anvendelse af de kystnære og bynære områder. Den stærke sammenhæng mellem land og vand har betydning for bosætning, rekreative aktiviteter og kvaliteter samt erhvervsudviklingen.

Det er forståelsen, at havplanen udlægger natur- og beskyttelsesområder baseret på udpegning af tidligere udpegninger, der kan være af ældre dato og nyere udlæg. Men der er mange flere hensyn, der skal varetages. Hensyn til kystlandskab, kulturarv, erhvervsudvikling, byudvikling, mobilitet, klimatilpasning og rekreative interesser med mere spiller ind.

Havplanens udlæg ved f.eks. transportinfrastruktur, arealudvikling etc. forudsætter i et vist omfang inddæmning og opfyldning på søterritoriet også til andre formål end kystbeskyttelse. Hvis der alene planlægges for havplanens udlæg, kan det have mærkbare konsekvenser for kommunernes og byernes sammenhæng med vandet. Reelt kan der visse steder være tale om skærpelse af ældre udpegninger, der i forvejen er gældende. Det er hverken hensigtsmæssigt eller rimeligt.

Omvendt vil der også være en række steder, hvor der lokalt kan være ønske om udpegning af nye beskyttelsesområder og indskrænkninger i anvendelsen, så områderne bliver udlagt af hensyn til miljøet. Natur for naturens skyld.

Nationale marine naturnationalparker

Naturen og biodiversiteten er udfordret i disse år. Det gælder både på land og i vandet. Derfor foreslår KL, at konceptet om naturnationalparker udvides til også at omfatte frivillige naturnationalparker på havet.

Udlæg til energi

Da energiområder er målrettet havvind, er det forståelsen, at andre energiformer som solcelleparker, bølgeanlæg, indtag af havvand til vindmøller mv. ikke er omfattet af reservationerne til disse energiområder. Det vil give mening henset til den meget lokale fysiske placering, at disse aktiviteter løbende kan udvikles i generelle anvendelseszoner og naturområder, hvis det ikke er i konflikt med øvrige interesser her. Den opfattelse vil KL gerne have bekræftet.

Opmærksomheden henledes på, at det ikke giver mening at udlægge zoner til havvindmøller overlappende til naturbeskyttelsesområder, der har et udpegelsesgrundlag, der kan være i strid med opførelse af vindmøller.

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 7

Udlæg til akvakultur

KL ønsker, at de berørte kommuner får hørings- og vetoret ved planlægning og omlægning af akvakultur.

Procedurespørgsmål

Havplan.dk afspejler den fysiske planlægning, mens procedurespørgsmål må formodes at skulle afspejle gældende praksis samt bestemmelserne i Lov om maritim fysisk planlægning. Ikke desto mindre rejser havplan.dk en række spørgsmål:

- Hvad er proceduren for nye reservationer eller ny planlægning
  - I kommuneplan og i havplanen?
- Hvad er proceduren for VVM, når der ikke er konflikter i forhold til havplanen
  - Skal Søfartsstyrelsen spørges tidligt som berørt myndighed for, at VVM-myndighederne kan tilrettelægge proceduren?
  - Hvad med igangværende sager?
- Hvad er proceduren ved VVM, når der er konflikter i forbindelse med havplanen? Der er ændringer på vej i planloven, men hvordan spiller de sammen med havplanen, og hvad er proceduren?
- Hvordan er proceduren for koordinering af en VVM for havneudvidelse med en VVM for råstofindvinding på søterritoriet?
  - samordningsbekendtgørelsen gælder ikke for Transportministeriet
- Hvordan håndteres uddybning af sejlrende et stykke væk fra havnen
  - Kystdirektoratet er VVM-myndighed, men hvordan er forholdet til havplanen? – og hvor er skillelinjen mellem Kystdirektoratet og Bolig- og Planstyrelsen?
- Hvordan udlægges og miljøvurderes nye klappladser? De blev tidligere udlagt via regionplanerne, men det er uklart, hvordan det sker fremover
  - Klappladser er vist i servicekort, så formodningen kan være, at det er Miljøstyrelsen, der giver klaptilladelse efter havmiljøloven, og at det er Miljøstyrelsen, der sørger for udlæg af nye klappladser?
- En statslig myndighed kan jf. Havplanloven vedtage en plan eller meddele en tilladelse til anlæg eller arealanvendelse, der strider mod havplanen, hvis det f.eks. ikke kan afvente en ændring af havplanen. KL har forståelse for, at dette kan være ønskeligt, men synes samtidig, det sætter spørgsmålstejn ved retsvirkningen af havplan.dk. Der må formodes at skulle meget tungtvæjende grunde til at foretage sådan en afvigelse.

Samspil datasæt land og vand

Planlæggere er vant til at benytte Miljøportalen/Arealinformation og plan-data herfra. Netop fordi det er vigtigt med én indgang til data, er det hensigtsmæssigt, at der er sikret sammenhæng mellem landdata og havdata. Det er vigtigt, at brugerne på en enkel måde kan danne sig et overblik

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 7

over gældende retlige geodata og dermed ikke sidde med enkeltløsninger, der ikke sikrer overblik og sammenhængende administrationsgrundlag.

En fælles adgang til plandata skal sikres, så havplanen er med til at understøtte målsætningen fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi om at skabe et robust digitalt fundament gennem en sammenhængende dataforsyning.

Med venlig hilsen

Sara Røpke
Kontorchef
Center for Klima og Erhverv

Dato: 27. september 2021

Sags ID: SAG-2020-00386
Dok. ID: 3107306

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 7